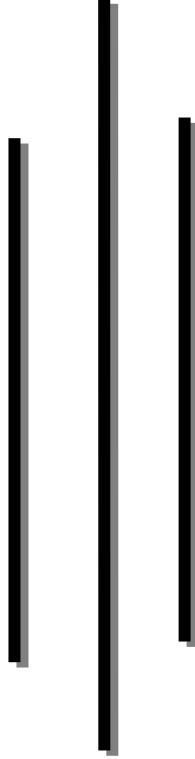

मैवाखोला गाउँपालिकाको मर्मत संभार कोष सञ्चालन कार्यविधि- २०७४

गाउँकर्यापालिको बैठकबाट पारित मिति: २०७४।११।२५

मैवाखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
साँघु, ताप्लेजुङ

१ नं. प्रदेश, नेपाल

मैवाखोला गाउँपालिकाको सडक, भवन तथा अन्य भौतिक पूर्वाधार मर्मत तथा संभार गर्नका लागि बनेको कार्यविधि २०७४

प्रस्तावना: मैवाखोला गाउँपालिकाले संचालन गर्ने आयोजना, विकास निर्माणका क्रियाकलाप तथा भौतिक पूर्वाधारहरूको मर्मत तथा संभार गरी दिगोपना र निरन्तरताको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन कार्यविधि, २०७४ लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस कार्यविधिको नाम "मर्मत संभार कोष संचालन कार्यविधि- २०७४" रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि तुरुन्तै लागु हुनेछ ।

परिच्छेद-२

प्रारम्भिक

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्ग ले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

- (क) "मर्मत संभार" भन्नाथले मैवाखोला गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका पूर्वाधारजन्य प्रकृतिका योजनाहरूको नियमित मर्मत संभार, स्तरोन्नति र तीनको रेकदेख (हेरालुको काम) गर्ने कार्यलाई समेत सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) "कार्यविधि" भन्नाथले मर्मत संभार कोष संचालन कार्यविधि -२०७४ सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) "गाउँपालिका" भन्नाथले मैवाखोला गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाथले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) "स्थानीय तह" भन्नाथले गाउँपालिका र वडा समिति समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (च) "भौतिक पूर्वाधार" भन्नाथले गाउँपालिका भित्रका सडक, झोलुङ्गे पुल, कलभर्ट, कुलो खानेपानी, सिचाई, तटबन्धन क्षेत्र, सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह र खेलमैदान, कर्भडहल र अन्य यस्तै प्रकारका सार्वजनिक भवन तथा संरचनाहरूका अतिरिक्त पुरातात्विक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक क्षेत्र वा सो जन्य पूर्वाधार समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (छ) "उपभोक्ता समिति" भन्नाथले आयोजनाबाट पत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूको समूहले कुनै आयोजना निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार गर्नको लागि आफुहरू मध्येबाट मैवाखोला गाउँपालिका

स्रोत सञ्चापन तथा व्यवस्थापन, कार्यविधी, २०७४ बमोजिम गठन गरेको समिति सम्झनु पर्दछ र सो समुहले सेवा प्रयोगकर्ताहरूको समुहलाई समेत जनाउँदछ ।

- (ज) "गैरसरकारी संस्था" भन्ना ले यस कार्यविधीको प्रयोजनका लागि प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका र स्थानीय तहबाट आफ्नो कार्यक्रम स्वीकृत गराई स्थानीय तहसँग समन्वय राखि कार्य सञ्च लान गर्ने गैर नाफामुलक संस्था सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) "विकास साझेदार" भन्नाले नेपाल सरकारसँग भएका सम्झौता बमोजिम नगद, जिन्सी एवं प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने दिविपक्षीय दातृ निकाय, संयुक्त राष्ट्रसंघिय निकायहरू तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था वा व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) "भुक्तानी रकम" भन्ना ले निर्माण भएको सडकको भुक्तानि हुँदा गाउँपालिका अनुदान, प्रदेश सरकारको अनुदान, नेपाल सरकारको अनुदान, कुनै अन्य संस्थाको अनुदान तथा उपभोक्ताको लागत सहभागिताको रकमलाई समेत जनाउँदछ
- (ट) "वडाध्यक्ष" भन्ना ले मैवाखोला गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष भनी सम्झनु पर्दछ ।
- (ठ) "सडक हेरालू" भन्ना ले मैवाखोला गाउँपालिका भित्र बनेका सडक, बाटो, पूर्वाधारजन्य संरचना वा सरकारी भवन मर्मत रेखदेख समेतको कार्य गर्ने गरि करार सडक हेरालू भनी सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद-३

व्यवस्थापन समिति

३. व्यवस्थापन समितिको गठन:

(१) मर्मत संभार कोषलाई बढी प्रभावकारी, जवाफदेही पारदर्शि र भरपर्दो ढंगले सञ्चा लन गर्नका लागि देहाय बमोजिमको एक मर्मत संभार कोष व्यवस्थापन समिति रहेनछ:-

(क) गाउँपालिकाको अध्यक्ष -संयोजक

(ख) गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले आफु मध्येबाट सिफारिस गरेको कम्तिमा एक महिला सहित २ जना -सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी एक जना -सदस्य

(घ) प्राविधिक शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

(२) समितीको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

(३) बैठकमा आवश्यकता अनुसारका व्यक्ति तथा सम्बद्ध विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गरी आमन्त्रितको रूपमा राख्न सकिनेछ ।

(४) समितिको बैठक संचालन कार्यविधी आफैले तय गरे बमोजिम हुनेछ ।

४. व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

(१) व्यवस्थापन समितिको निम्नानुसारको काम कर्तव्य र अधिकार हुनेछ:-

- (क) गाउँपालिकामा रहेको सडकहरूको प्राथमिकता तोकि मर्मत सम्भारको एकिकृत वार्षिक कार्यक्रम बनाउने ।
- (ख) मर्मत संभार कोषमा रकम जम्मा गर्नको लागि श्रोत र साधनको खोजी गर्ने ।
- (ग) मर्मत संभारलाई दिगो र भरपर्दो बनाउने उपायहरूको खोजी गर्ने ।
- (घ) सडक झोलुङ्गे पुल, पुलेसा, खानेपानी, सिँचाई र तटबन्ध क्षेत्रहरूको नियमित मर्मत संभार, स्तरोन्नती सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्यहरू गर्ने ।
- (ङ) सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह र अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचनाहरू साथै पुरातात्विक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक क्षेत्रहरूको नियमित मर्मत संभार, स्तरोन्नती सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्यहरू गर्ने ।
- (च) मर्मत संभार गर्दा लाग्ने खर्चमा न्युनिकरण गर्न तत् सम्बन्धी कार्य योजना बनाउने ।
- (छ) मर्मत संभार कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- (ज) मर्मत संभार सम्बन्धी कार्यको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने ।
- (झ) सडक हेरालुको पारिश्रमिक निर्धारण गरि सम्बन्धित वडाध्यक्षहरूसँग समन्वय गरी निजहरूलाई कार्य जिम्मेवारी तोक्ने ।
- (ञ) सडक हेरालुको सन्तोषजनक काम गरेको नापाईए कामबाट बर्खास्त गरी नयाँ नियुक्ति वडाध्यक्षको समन्वयमा गर्ने ।

परिच्छेद-४

कोष स्थापना

५. मर्मत संभार कोषको नामले एउटा छुट्टै कोषको स्थापना:

- (१) मर्मत संभार कोषको नामले एउटा छुट्टै कोषको स्थापना गरिनेछ जसमा देहाय बमोजिमका रकम जम्मा हुनेछ ।
- (क) नेपाल सरकारबाट मर्मत संभार कोषको लागि तोकी दिएको रकम ।
- (ख) स्थानीय तहबाट मर्मत संभारको लागि गाउँ सभाबाट स्वीकृत प्राप्त रकम ।
- (ग) स्थानीय गैर सरकारी संस्थाबाट मर्मत संभारको लागि प्राप्त रकम ।
- (घ) विकास साझेदारहरूबाट मर्मत संभारको लागि प्राप्त रकम ।
- (ङ) गाउँपालिका तथा वडाबाट संचालन हुने पूर्वाधारजन्य सबै आयोजनाहरूबाट गाँउ सभाले तोके बमोजिम रकम ।
- (च) अन्य निकायहरूबाट मर्मत संभार कोषमा जम्मा हुने गरी तोकि दिएको रकम ।

६. कोष सञ्चालन:

- (१) कोषको नाममा प्राप्त हुन आएका रकम हुने मैवाखोला गाउँपालिकाको मर्मत संभार कोषको नाममा खाता खोली जम्मा गरिने छ ।

- (२) कोषको खाता प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा नीजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी र लेखा शाखाको प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चासलन हुनेछ ।
- (३) कोषको आन्तरिक लेखा परिक्षण गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाबाट हुनेछ । तर गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखा नभएको खण्डमा स्थानीय सरकार सञ्चासलन ऐन तथा प्रचलित नियम अनुसार आन्तरिक लेखा परिक्षण गर्नुपर्नेछ ।
- (४) कोषको अन्तिम लेखा परिक्षण महालेखा परिक्षकबाट हुनेछ ।

परिच्छेद-५

योजना छनौट तथा कार्यान्वयन प्रकृया

७. योजना छनौट तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया:-

- (१) मर्मत संभार कोषमा जम्मा हुन आएको रकम देहायको प्रक्रिया मार्फत योजना छनौट तथा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- (२) तत्काल मर्मत संभार गर्नु पर्ने भनी स्थलगत रूपमा स्थानीय जनताको माग तथा सो लाई पुष्टि गर्ने प्राविधिक प्रतिवेदन र वडा कार्यालयको सिफारिस प्राप्त भएमा मर्मत संभार सम्बन्धी कार्यहरू छनौट गरी कायदेशि भएको मितिले अधिकतम १ महिना भित्रमा मर्मत संभार गरिसक्नु पर्नेछ ।

८. मर्मत संभार कार्य गराउन सक्ने व्यवस्था:

- (१) गाउँपालिका भित्र रहेका भौतिक पुर्वाधारहरूको नियमित मर्मत संभार, पटके मर्मत, आवाधिक मर्मत संभार स्थानीय उपभोक्ताहरूबाट अधिकतम रूपमा स्थानीय श्रोत साधन र जनशक्तिको प्रयोग गरि जनसहभागिता जुटाई प्रभाकारी रूपमा सञ्चापलन गरिने छ । उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा गाउँपालिकाबाट स्वीकृत स्रोत सञ्चासलन तथा व्यवस्थापन कार्यविधी र प्रचलित कानूनहरू बमोजिम गर्न सक्नेछ । साथै स्थानीय साझेदारीको अवधारणालाई आत्मसात गर्न देहाय बमोजिम समेत मर्मत संभार गर्न सकिनेछ ।
- (क) गाउँपालिकाको लागत सहभागितामा सम्पन्न तथा उपभोक्ता समिति मार्फत भएका भौतिक पुर्वाधार कार्यहरूको उपभोक्ता समितिले मर्मत संभारका लागि कुल लागत ३० प्रतिशत रकम जम्मा गरेमा उक्त कार्य प्राथमिकतामा राखी गर्ने ।
- (ख) सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १२ अनुसार स्थानीय निकायबाट हस्तान्तरण भएका आयोजनाहरूको हकमा ६० प्रतिशत रकम त्यस्ता उपभोक्ता समितिबाट व्यहोर्ने मर्मत संभारका योजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी छनौट गर्नुपर्दछ ।

(ग) गाँउपालिका भित्र रहेका सडक तत्काल मर्मत संभार गर्नुपर्ने उपभोक्ताको माग, प्राविधिकको प्रतिवेदन, तथा समितिको स्थलगत अध्ययन पछि तत्काल मर्मत संभार गर्नुपर्ने महशुस भएमा व्यवस्थापन समितिको निर्णयको आधारमा रू ५ लाख भन्दा कम लागतको कार्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाँउपालिकामा सुचीकृत स्काभेटर, डोजर वा व्यकहुलोडरसँग खरिद सम्झाता गरी कार्य सम्पन्न गराउन सक्नेछ ।

परिच्छेद-७

सडक हेरालु सम्बन्धी व्यवस्था

९. सडक हेरालु राख्न सक्ने:

- (१) यस कोषबाट पारिश्रमिक व्यहोर्ने प्रत्येक वडामा बढिमा २ जना सम्म सडक हेरालु सम्बन्धित वडाको समन्वयमा समितिले सेवा करार गर्नेछ । सडक हेरालुको हरेक वर्षको बैशाख महिना देखि कार्तिक महिनासम्म वर्षमा जम्मा ७ महिना काम गरेवापत सडक हेरालुहरुको पारिश्रमिक कोष संचालन समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले निर्धारण गर्न सक्नेछ
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको पारिश्रमिक निर्धारण गर्दा मसिक रु. ९,०००। — (अक्षरेपी नौ हजार रुपैयाँ) भन्दा बढी निर्धारण गर्ने पाइने छैन ।
- (३) यस दफामा लेखिए बाहेकको अन्य कुनै पनि प्रकारको सुविधा, स्थायित्व, भत्ता वा बिदा सडक हेरालुले दावी गर्न पाउने छैन साथै बन्द हडताल वा काममा आलटाल गरेको प्रमाणित भए सिधै सेवाबाट बर्खास्त गरिने गरि सेवा करार गरिने छ । ४
- (४) यस कोषबाट सडक हेरालुको पारिश्रमिक व्यहोर्न नसक्ने स्थितिमा कोषमा जम्मा गरी खर्च गर्न सक्ने गरी व्यवस्थापन समितिले अन्य अयस्रोत खोजी गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-८

विविध

१०. संशोधन,खारेजी तथा बचाउः

- (१) मर्मत संभार कोष सञ्चालन कार्यविधी संशोधन वा खारेजी गर्नु परेमा गाउँ कार्यपालिकाको साधारण बहुमतबाट गर्न सकिनेछ ।
- (२) यो कार्यविधीमा उल्लेख भएको कुराहरुको हकमा यसै कार्यविधी अनुसार र उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।
- (३) यस कार्यविधीमा लेखिएको कुराहरु प्रचलित स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ सँग बाझिएको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुनेछन ।